Anul LIX. Sibiiu, Joi 23 Iunie (6 Iulie) 1911. *Nr. 67.*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL:
pentru Sibiiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele şi inserţiunile
să se adreseze Administraţiei tipografiei arhid., Sibiiu, str. măcelarilor 45.
Corespondenţele
să se adreseze Redacţiei „Telegrafului Român", str. măcelarilor Nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE:
Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil. rândul cu litere garmond.

Nr. 202 Metr.

CONCURS.

Pentru conferirea a zece stipendii de câte 1000 coroane, disponibile din **fundaţiunea „Trandafil"**, se publică concurs cu termin până la *2/15 August 1911.*

La aceste stipendii, conform dispoziţiilor actului fundaţional, pot reflecta acei tineri săraci, diligenţi şi cu purtare bună, din tot cuprinsul Metropoliei noastre, cari aparţin bisericii gr.-or. române din patrie, în anul trecut din studii au obţinut numai **calcul eminent** şi studiază la oarecare universitate, facultate ori în clasele superioare a cutărui gimnaziu public.

Cererile de concurs sunt a se instrua cu:

a) Extras de botez, provăzut cu adeverinţă din partea preotului actual competent că concurentul şi acum aparţine bisericii gr.-or. rom. din Metropolia noastră.

b) Atestat de sărăcie dela antistia comunală, vidimat şi de preotul nostru local despre starea materială şi socială a concurentului şi a părinţilor săi.

c) Testimoniu şcolastic din anul trecut.

Cererile sunt a se adresa Consistorului metropolitan gr.-or. român în Sibiiu – Nagyszeben.

Din stipendiile publicate 5 sunt menite pentru tinerii din arhidieceza Transilvaniei, 2 pentru tinerii din dieceza Aradului şi 3 pentru tinerii din dieceza Caransebeşului.

Sibiiu, în 18 Iunie (1 Iulie) 1911.

Consistorul metropolitan.

Un om modern poate fi creştin?

de Dr. I. Broşu.

II.

Dar îmi veţi spune sau ne vom spune, că sunt oameni foarte mulţi, cari, după cum afirmă ei, intenţionat nu se interesează de credinţă şi cari, după cum am zice, ar lua faţă de ea o poziţie indiferentă. Poate fi adevărată starea aceasta? Există de fapt o astfel de indiferenţă? E posibilă? De sigur că da, există, însă nu pentru timp îndelungat: de cele mai multeori indiferenţa se preface, sau într'o afirmare veselă a credinţii, sau într'o înverşunată negare a principiilor ei celor mai sfinte. E îndreptăţită indiferenţa? Ce-i foloseşte omului, să cunoască toate căile pe cari le percurg stelele şi cometii, să ştie adâncul oceanului, alcătuirea plină de-o măreaţă înţelepciune a firii, să studieze istoria popoarelor antice, obiceiurile feluritelor rasse omeneşti, dela cele mai primitive cari locuesc în Australia şi până la cele mai culte din apusul Europei, dacă omul nu se cunoaşte pe sine, nu ştie că ce este şi de unde este, unde merge, că ce sens are viaţa şi care-i însemnătatea ei, această viaţă, ce răsare ca cea mai frumoasă stea a nopţii şi se stinge repede ca o lumină înşelătoare, ca pe-o miriste tristă apa morţilor. A şti toate şi numai aceasta nu, oare nu înseamnă tot atâta, cât a nu şti tocmai aceea ce ar trebui cunoscut din cea mai poruncitoare necesitate? Şi oare n'ar fi o nebunie, — dacă credinţa noastră pe care o însoţim din copilărie, şi care ne conduce din anii fragezi, ar veni la noi şi ni-ar spune sau ne-ar ruga: iată, eu vreau să te învăţ despre faptul acesta important pe care nu-l pricepi, vreau să-ţi arăt cum să trăeşti, cum să trăeşti bine, cum să trăeşti etern — să ne astupăm urechile şi să nu examinăm, dacă credinţa care ne oferă o aşa de frumoasă ocaziune a cunoaşterii, are sau nu are dreptate?

Mai departe: ce-i foloseşte omului dacă îşi adună toate avuţiile lumii, dacă gustă toate plăcerile, dacă ajunge la toate onorurile, dar nu duce o viaţă nobilă, dacă nu-i el însuş mare înaintea conştiinţii, dacă nu-l înconjoară pe sine stima tuturor oamenilor înţelepţi şi dacă nu împrăştie aici sămânţa, din care să înverzească grâul unei primăveri eterne? Să câştigăm totul, şi numai această singură viaţă fericită, s'o dăm pradă valurilor? Un om înţelept nu se poate retrage indiferent din faţa întrebării: *de ce-am crezut şi de ce cred?* Cine nu ia în considerare eventualitatea grozavă, adecă pierderea eternă a fericirii şi a norocului, care poate să se întâmple, tocmai prin o neascultare perpetuă de glasul credinţii?

Dacă sunt indiferenţi temporali, adecă de aceia, cari nu rămân toată viaţa în starea asta, trebue să fie la mijloc şi anumite motive. Cari sunt motivele indiferentismului? Le putem noi considera de îndreptăţite şi aşa de tari, ca să nu ne dăm învinşi mai repede în limanul verde al credinţii? Să stăruim tot înainte pe un drum greşit şi greu, deoarece peste el planează întunerecul, în nici un caz nu ne poate duce la fericire?

Un motiv principal al indiferentismului, e *lipsa cunoaşterii proprii.* Câţi oameni nu sunt, cari daţi cu totul unei lucrări externe şi cugetându-se unilateral, numai la viaţa materială, au uitat pentru un timp întrebarea, că de ce m'au învăţat odinioara părinţii să cred? Nu sunt numai cei săraci, cari să se poată scuza faţă de întrebarea asta cu faptul, că loviţi de griji şi de lipsuri, după căutarea pânei zilnice, n'au timpul necesar pentru credinţă. Nu numai săracii, dar chiar şi aceia, cari n'au simţit nici odată ce înseamnă foamea şi frigul, se scuză întotdeauna cu lipsa de timp. Una e adevărat; azi ne preocupă pe fiecare cariera mai mult decât orişicând, şi mai cu seamă pe noi universitarii. Ni se schimbă uneori lupta după carieră într'o curată temniţă, în care nu mai poate pătrunde nici o rază de lumină mai curată, unde nici răsăritul, dar nici asfinţitul nu ne mai poate rumeni portocaliu geamurile, de prea multele ziduri mucede. Dar în o astfel de măsură tot nu ne închide, sau cel puţin nu-i permis să ne lăsăm închişi aşa, ca drumul spre ieşire să nu-l mai puţem zări de întunerec şi să nu mai cunoaştem calea pe care ne putem apropia de marea chestiune: de ce credem? Ignorând această întrebare pentru câteva clipe sau zile, am depărtat-o ce-i drept din preajma noastră, dar n'am rezolvat-o nici decum. Ea nu poate fi ignorată, deoarece se află peste puterile noastre, pentrucă din nou tot mai îngrijorată ne bate la porţile cinstite ale camerii noastre de lucru.

Indiferenţi faţă de credinţa religioasă vreau să fie aceia, cari retrăgându-se în mijlocul plăcerilor unei vieţi confortabile, declară că se simt foarte fericiţi. Nu dorim nimic alta, zic ei, decât ca să rămână starea lucrurilor tot astfel. Sărmanii oameni! Tocmai asta e marea durere, că nu rămâne tot aşa. Totul curge, a spus un filozof antic. Cine ştie, poatecă mâne, lovit năprasnic de soarte, alergi pe uliţi ca cel mai din urmă cerşetor, tu care mai înainte râdeai de mizerie. Ce s'a ales de norocul tău? Un pahar spart şi câteva hârburi sclipicioase, cari nu se mai pot întrebuinţa la nimic.

Un alt motiv al indiferenţii pentru credinţa religioasă, sunt *pasiunile*: valurile plăcerilor de mii de feluri şi de culori, ce se abat spu-

FOIŞOARĂ.

Holera.

(*Istoricul ei. Măsuri de apărare.*)

Conferenţă, ţinută în 5 Februarie 1911 în casa naţională din Sibiiu,

de *Dr. I. Beu.*

(Urmare.)

In anul 1883 holera şi-a început din nou călătoria în jurul pământului, pornind din India şi trecând prin Port-Said în Egipet, iar de aici în Toulon, Marseille şi aşa mai departe pe aproape întreg rotogolul pământului, făcând pretutindenea stricăciuni considerabile în curs de vre-o 10—12 ani. Unele ţări au suferit de holeră în mod îngrozitor. Astfel s'au îmbolnăvit în anul 1885 în Spania nu mai puţin de 339,000 oameni, dintre cari au pierit 120,000; în anul 1886 s'au îmbolnăvit în Japonia 155,000 de inşi şi au pierit 109,000; dintre 46,953 pelerini veniţi la Mecca în anul 1891 s'au reîntors numai 25,553 de inşi. In cursul anului 1892 au murit de holeră în India 762,695 de inşi; în acelaş an Rusia a perdut 266,200 oameni pe urma acestei boale.

Nu e mirare deci, Onorat public, dacă văzând atâta moarte din pricina unei singure boale, ţările civilizate nu au cruţat nici o jertfă şi nu s'au liniştit, pânăce nu au dat de urma ucigaşului. Francia şi Germania au trimis comisiuni speciale, cu oameni învăţaţi în frunte, cari să studieze boala la faţa locului, în patria ei veche. Mai norocoasă a fost comisiunea germană, cu celebrul Robert Koch în frunte; acestui mare învăţat i-a succes în fine să dee de urma ucigaşului, i-a succes să descopere germenele boalei. Teoria indigenilor din Bengalia, că pricina holerei este a se căuta în urezul stricat, şi cea a medicilor europeni, cari credeau a fi ceva miazmă, a dispărut în faţa descoperirii lui Koch, care peste tot face epocă în istoria boalelor infecţioase. Descoperirea lui Koch a înlesnit lucrările conferenţelor internaţionale din Berlin, Londra şi Roma, convocate anume pentru a chibzui asupra măsurilor necesare întru combaterea acestui flagel. Fără îndoială acestei descoperiri este a se mulţămi, că Europa a fost scutită de holeră dela anul 1895 şi până în vara trecută; că măsurile luate pe baza acestor cunoştinţe au făcut posibil de a împiedeca răspândirea şi a reduce la minim cazurile de îmbolnăvire.

Robert Koch a găsit că pricina holerei este un bacil special, mai adeseori încovoiat ca o coma — pentru acest motiv i se zice şi comabacil, — uneori se împreună mai mulţi comabcili şi formează o spirală sau un S roman, mai rar are şi formă dreaptă. La un capăt e provăzut cu un perişor, cu ajutorul căruia vibrează, se mişcă. Comabacilul este aerob, adecă trăeşte numai la aer; lipseşte-l de această substanţă dătătoare de viaţă, şi îndată piere. La căldură de 22° C. se sporeşte de minune; temperaturi mari nu-i sunt priincioase. Uscăciunea, razele directe ale soarelui asemenea nu-i prieso. La temperaturi sub zero piere. Dar îşi conservă vitalitatea cu săptămânile, ba cu lunile chiar, în apa din fântâni şi din râuri. Comabacilul piere în câteva minute în soluţie de carbol 1%, în soluţie de sublimat 1%, etc. La omul bolnav de holeră se găseşte în intestin. In urmare îl vom afla totdeauna în dejecte şi în cazuri excepţionale în masele vomate; dar să nu uităm, că şi în acest din urmă caz el tot în intestin şi-a avut cuibul, dat fiind că sucul normal al stomacului nu e priincios vieţuirii şi sporirii comabacilului.

Am înşirat calităţile acestea ale comabacilului pentru motivul că ele ne dau explicaţia cea mai bună, absolut sigură, atât cu privire la ivirea boalei, cât şi cu privire la diferitele fenomene ce s'au constatat în cursul epidemiilor.

Dejectele bolnavilor de holeră sunt vinovate de răspândirea boalei. Cu dejectele ajung comabacilii în albiturile bolnavilor şi pot molipsi pe aceia, cari spală albiturile; cu dejectele pot ajunge în pământ umed, unde vieţuesc şi se sporesc în timp de vară, din pământ pot trece în fântâni şi apaducte; din fântâni şi apaducte ajung ori direct, cu apa de beut, în corpul oamenilor sănătoşi, ori indirect prin legume spălate cu apă molipsită, cu lapte subţiat, cu apă infectată şi aşa mai departe.

Epidemia dela Hamburg din anul 1892 ne dovedeşte dar, că apa este cel mai de căpetenie mijlocitor al holerei. Pele mijlocul lui August 1892 a erupt holera în Hamburg în mod explosiv, lăsând la început neatins oraşul Altona, deşi amândouă oraşele sunt lipite de olaltă, dar au apaducte separate. Apaductul Hamburgului se aprovizionează cu apă din Elba, care, fără îndoială, a fost molipsită cu comabacili.

Toate epidemiile s'au pornit în lunile de vară şi au ţinut până toamna târziu. In cursul iernii cazurile de îmbolnăviri au devenit de tot rare, până ce au dispărut cu totul. Dar am văzut, că în vara proximă nouă îmbolnăviri s'au ivit, epidemia a erupt din nou. Apoi da, căldura verii şi a toamnei a promovat sporirea comabacililor, frigul iernii i-a nimicit în partea lor cea mai mare, pe cei ascunşi în pământ umed şi nu de tot rece i-a împedecat numai în sporirea lor, dar nu i-a putut nimici. Acesti puţini rămaşi au fost destui, ca deodată cu ivirea zilelor calde să continue activitatea întreruptă sub influenţa temperaturei scăzute.

Aerul abia dacă vine în considerare ca mijlocitor al molipsirii; în aerul uscat comabacilii pier de grabă.

moase asupra noastră. E acea tindere şi alergare necontenită după onoruri şi noroc. Toate aceste pasiuni, cuprind sufletul cu atâta exclusivitate sub stăpânirea lor, încât nu-i mai dau răgaz şi linişte sufletului să-şi mai examineze din când în când credinţa, pentrucă ele se tem în tot momentul, ca să nu fie oprite în sborul lor de furtună, din partea credinţei şi să fie respinse departe, prin hotarele puse în faţa lor de Dumnezeu. Pasiunile, din punctul lor de vedere, au toată dreptatea să nu admită întrebarea categorică a credinţii. Dar sunt ele nişte autorităţi oare aşa de mari şi de nepărtinitoare, ca să le ascultăm?

Indiferenţi faţă de credinţa religioasă mai sunt şi acei, cari trăesc în convingerea, că numai astfel se ţin de modă, adecă sunt *moderni*. Imprejurul lor s'a făcut oarecum modă, ca să nu se mai lupte nimeni pentru credinţă, ci ea să se îngroape de vie, fără multe scrupule, undeva într'un pământ unde-o fi. Şi de ce să n'o facem şi noi, îşi spun ei? Poate fi acesta un motiv hotărîtor şi serios? Dar oamenii din faţa mea sau din laturi, sau unii şi alţii, formează ţinta şi cea mai de seamă normă a activităţii mele? Nu e cu mult mai mult dătătoare de ton chiar conştiinţa mea?

Indiferentismul faţă de credinţă mai face apel încă şi la aşa numita experienţă vastă şi desăvârşită, cât privesc lucrurile lumii pe cari se cred unii că o au. A făcut de pildă cineva călătorii mari, în cari a cunoscut cele mai felurite religii ale popoarelor şi acum se simte îndreptăţit de-odată să spună: da, e imposibil de a cunoaşte din mulţimea religiunilor false pe cea adevărată, de oarece la urma urmelor toţi oamenii sunt egali pretutindeni. Să-i dăm pace prin urmare întrebării despre motivele ultime ale credinţii noastre; şi aşa nu putem ajunge la nici un resultat sigur! Dar aceasta e o concluzie foarte falsă şi nesuferită. Dacă există pretutindeni credinţă, religiuni, e un semn evident, că necesitatea religioasă e o cerinţă indispensabilă a omenirii, e o foame eternă după ceva mai bun, mai înalt, mai nobil, ce trece dincolo de aceea ce vedem numai cu ochii şi pipăim numai cu mânile. Acestei necesităţi trebue să-i corăspundă un obiect real, şi acum noi avem să examinăm, că prin ce fel de credinţă să poate mulţumi necesitatea, pe care o simţim vie în noi? A exclama însă simplu fără de nici o examinare, că nu putem ajunge la nici un resultat, înseamnă tot atâta cât a afirma ceva fără de nici o dovadă. Şi afară de asta presupunerea, că toţi oamenii sunt egali, e absolut nedocumentată, e falsă. Voi vorbi despre ea, însă cu altă ocazie.

Alţii îşi sprijinesc indiferentismul pe afirmaţia, că e nedemn de crezut aceea, ce are atâţi contrari şi îndoelnici pe partea ei, adecă religia creştină. Aici, spun ei, doar trebue că lipseşte ceva şi de-aceea să-i dăm mai bine pace! Insă poate fi o purtare şi o judecată mai incorectă şi mai neînţeleasă decât aceasta? Tocmai în astfel de împrejurări, dacă vreai să devii un bărbat cu judecată independentă, trebue să examinezi cu mai multă sete şi căldură motivul credinţii tale de până acum.

Indiferentismul face în fine apel la abusurile cari se îndeplinesc în numele credinţii, fie din partea aderenţilor ei în general, sau de representanţii ei speciali, de cler. Clerul, afirmă ei, sau e lipsit de caracter, sau n'are ştiinţa necesară, sau se teme de progres, sau chiamă credinţa în ajutor spre a promova unele scopuri private, cari n'au de-a face nimic cu credinţa. E adevărat şi sunt foarte departe de-a afirma, că nu se fac şi abuzuri! Dar, dragă amice, tu trebue să-ţi iubeşti credinţa de dragul ei, şi nu pentru cler. Soarele străluceşte când în fulgerarea veselă de raze calde a unei după amiezi de primăvară, când prin prisma unui diamant, când trist printre frunzele veştede ale codrului, spre sfârşit de Septemvrie, şi când în mansarda simplă, flămândă a unui student. Totdeauna însă e tot acelaş soare şi deaceea tu, sunt convins, că nu te vei ascunde de faţa lui senină, chiar dacă razele sale trec prin multe mizerii şi dureri omeneşti! Să aplicăm faptul acesta şi la credinţă. Ea străluceşte de multeori şi prin capete şi spirite foarte înguste, prin voinţi slabe, prin limbi blasfemătoare. Ea are de multeori curieri foarte nepotriviţi ce-i duc vestea. In numele credinţii ne arată istoria, că s'au făcut nedreptăţi şi fapte mai mult decât grozave şi neomeneşti, mai mult decât nebune. S'au folosit de ea unii adeseori la aceea ce n'ar fi trebuit. Dar eu o iubesc, pentru ea, pentru sublimitatea ei, deoarece ştiu pentru ce cred, şi ştiu că ea este cu mult mai înaltă şi divină, decât ca oamenii să o poată înjosi în fiinţa ei internă.

Ne mai rămâne un lucru de rezolvat: trebue să ne întrebăm, că de ce să credem? Indiferentismul se preface la urmă în negarea credinţii, şi el, cum vedem, n'are un singur motiv, care l-ar putea îndreptăţi. Pentru a putea răspunde corect la întrebarea, că de ce credem, trebue să ne aflăm mai întâi într'o anumită *dispoziţie a sufletului*, despre ce voi vorbi însă cu altă ocaziune.

Din istoria epidemiilor de holeră am văzut cum aceasta în cursul ei de progresare s'a ţinut de drumul comerciului, lăsând neatinse de molime locurile ferite de lume. Şi am mai constatat, că pelerinajele la Mecca, cu marea lor aglomerare de oameni, de atâtea ori au fost isvorul, de unde au pornit epidemii straşnice.

Vapoarele comerciale au un balast de apă; în acesta se pot conserva comabacilii cu lunile. Se poate deci întâmpla, ca un vapor după călătorii de săptămâni de zile să ajungă în un port fără a se fi constatat în acest timp vre-un caz de îmbolnăvire; balastul de apă se deşertează în port şi cu el comabacilii, cari aici, la o depărtare colosală dela locul lor de provenienţă, pot da naştere unei epidemii înfricoşate. Un astfel de balast a trebuit să molipsească apa Elbei la anul 1892.

Porturile şi gura râurilor mari sunt căile mai obicinuite, pe unde s'a introdus holera în ţările civilizate ale Europei.

Onorat public! Pentru a putea stabili măsurile de apărare contra acestei molime, după cele înşirate până aci, mai rămâne să vedem în ce fel se manifestează boala la singuraticii molipsiţi cu comabacili.

Dela infecţiune până la erumperea boalei trec 1—2—3 zile. Cele mai uşoare cazuri se arată prin o mică indispoziţie şi prin simptoamele unui catar intestinal moderat. In cazuri grave simptoamele catarale, înţeleg: diareea, se potenţează la infinit; sângele bolnavului se îngroaşă şi în consecvenţă circulaţiunea sângelui devine tot mai greoaie, până ce înceată cu totul. Astfel de bolnavi seacă în înţelesul strict al cuvântului.

Sunt cazuri, când bolnavul piere în câteva oare, pe drum la spitalul de izolare, aşa că boala nici n'a ajuns să se manifesteze prin simptoamele ei cele mai caracteristice. In astfel de cazuri, fără îndoială, momentul ucigător este otrava produsă de comabacili, care uneori se pare a fi de o intensivitate estraordinară de mare. Presenţa abundantă a comabacililor în intestin esclude cu siguranţă orice altă cauză a morţii.

Cazurile mai uşoare de holeră au o mortalitate mică, cei mai mulţi bolnavi se însănătoşează în scurt timp. Cazurile grave dau o mortalitate de 80%.

In unele epidemii prevalează cazurile uşoare, dar în cele mai multe mortalitatea este considerabilă. Iată pentru ce popoarele au cel mai mare interes a se apăra contra invasiunii acestui oaspe neplăcut, adeseori cu pagube însemnate pentru economia naţională.

Măsurile de apărare sunt generale (profilaxia generală) şi sunt individuale (profilaxia individuală).

(Va urma).

Din protopresbiterate.

Raport general

despre activitatea preoţilor tractului greco-oriental român al Devei în decursul anilor 1908—1910

de *Laurenţiu Curea*, preot în Deva.

(Fine).

Cristur. De o lună de zile este întregită aceasta parohie prin tinerul preot *Georgiu Copos*, dela care dorim mult să se năzuiască a aduce la cale bună pe credincioşii sei, cari până azi sunt foarte destrăbălaţi.

Dealu mare. Parohul *Avram Glava* raportează, că întotdeauna s'a încercat prin predicarea cuvântului a combate beţia, lucsul, certele, pârile şi râvnirea spre bunul deaproapelui. La stăruinţa sa s'a provăzut biserica cu cărţile şi odoarele necesare.

Dările culturale se plătesc prin repartiţie, din care vrea să sporească şi averea bisericei.

Nici o afacere bisericească sau şcolară nu a fost rezolvată fără consimţământul comitetului şi sinodului parohial.

Fizes. Parohul *Alexandru Stoica iun.* nu a înaintat raport.

Fornadia. Parohul *Ioan Popa* raportează următoarele:

A rămas cu totul consternat la ocuparea postului său, văzând cum au fost conduse mai înainte matriculele şi archivul parohial. Matriculele erau în disordine, nu avea de unde da datele oficioase despre feciorii ajunşi la asentare. Archivul consta din câteva circulare puse preste-o-laltă, fără nici o ordine.

Pentru provederea oficiului parohial cu toate cele de lipsă a introdus discul. A compus şi adus în ordine raţiocniile bisericeşti.

Pentru augmentarea averii bisericeşti, la stăruinţă sa banii ce plăteau olerii pentru păşunatul hotarului, s'au donat bisericei, până acum în sumă de 500 cor. Tot la stăruinţa sa s'au procurat vestminte şi cărţi bisericeşti.

Anul acesta a întrodus în biserică „casseta de păstrare", cu menirea, ca banii incurşi aici să se depună la bancă, să se capitalizeze, până când se vor putea plăti din interese toate competinţele bisericei.

Cel puţin odată pe lună predică.

Şcoala e de stat, la care provede catechizarea conform ordinelor superorităţilor noastre în limba română, deşi nevoind a catechiza ungureşte, anul acesta i s'a detras remuneraţia.

Hărău. Parohul *Iosif Tilicea* raportează, că din an în an oamenii cercetează biserica tot mai regulat. Biserica nu şi-a putut spori averea în ăşti trei ani din urmă, pentrucă şi-a zidit casă parohială şi s'au plătit multe restanţe.

Hondol. Parohul *Petru Mihuţiu* ne înfăţişează în raportul său numai activitatea desvoltată întru buna chivernisire şi înmulţire a averilor bisericeşti.

Parohia are un megazin de scânduri, din cari se fac cosciuguri. Aduce bun folos.

Pentru prosperarea averilor bisericeşti poartă discul, nu ştiu din ce cauză însă numai la serbătorile mai mari; încassează tot spre acest scop la botezul copiilor nelegiuiţi câte o coroană, cu ocaziunea fidanţărilor câte două coroane.

S'a înfiinţat reuniune femeiască pentru înfrumseţarea bisericei, care de mai mulţi ani face bune servicii.

Are introdusă în biserică „casseta de păstrare" pentru înfrumseţarea bisericei, pe care o recomandă colegilor spre a o introduce şi ei.

La anul nou ceteşte în biserică numele acelor credincioşi, cari abonează foi. De tot merg în comună preste 30 foi.

Şcoala e provăzută cu recvizitele pe cari le pretinde noua lege şcolară; iar de când au clopot în turnuleţul dela şcoală, zice, că copiii o cercetează mult mai bine.

Leşnic. Parohul *George Popovici* nu a aşternut raport.

Măgura. Parohul *Ilie Piso* nu a aşternut raport.

Nevoeş. Parohul *Ioan Şinca* nu a aşternut raport.

Noşag. Administratorul *Alimpiu Oprea* nu a aşternut raport.

Sântandreş. Parohul *George Popovici* nu a aşternut raport.

Săcărâmb. După raportul de câteva rânduri al parohului *Alimpiu Oprea*, acolo trăeşte poporul cel mai de omenie, cel mai religios şi mai moral. Poporul cercetează regulat sfânta biserică, viaţa în familie e liniştită şi în ordine, nu se cercetează crâjmele, nu sunt bătăi.

Eşti vrednic, părinte, să-ţi gratulăm solemn, în aceasta conferenţă, dacă astfel stau lucrurile în parohia frăţiei tale!

Bine făceai însă, dacă ne aduceai vre-o veste bună şi despre şcoala noastră confesională din parohia frăţiei tale, cu care le place străinilor să se laude, că azi mâne o au înghiţit. Dacă astfel se va întâmpla, oare cine va fi de vină? Una însă ştiu, că nici odată nu te-ai putea spăla de ruşinea ce ar cădea asupra frăţiei tale, când ai lăsa, să ni se piardă şcoala din Săcărâmb!

Seliştioara. Parohul *Alexandru Stoica sen.* nu a aşternut raport.

Şoimuşul mureşan. Parohul *George Guga* nu a aşternut raport.

Suligete. Parohul *Tovie Popa* nu a aşternut raport.

Tâmpa. Parohul *Andreiu Barca* nu a aşternut raport.

Vălişoara. Neîntregită, administratorul e din tractul vecin al *Zarandului*.

Vărmaga. Parohul *Nicolae Duma* raportează următoarele: In timpul din urmă observând, că în parohia sa s'au ivit mai multe secte religioase, care caută a abate pe credincioşii bisericii noastre dela adevărata credinţă, s'a năzuit prin predici a întări simţul religios. Când nu a putut predica, a lăsat să se citească din colecţiunea predicilor lui Petru Maior şi din Cazanie.

In decursul iernei, când e mare frigul, zice că nu se poate predica, însă a adunat credincioşii după amiazi la şcoală, unde le-a cetit părţi din Sfânta Scriptură cu deosebire despre primii creştini şi despre viaţa apostolilor, iar poporul îl asculta în număr tot mai mare.

A înfiinţat reuniune femeiască pentru înfrumseţarea bisericii, cu taxa anuală de 1 cor., care are tot mai mulţi membri.

Averea bisericii o a sporit, dările bisericii sunt toate plătite. In 1909 a acoperit biserica cu tinichea.

Şcoala confesională se susţine din mijloace proprii.

Esibitele le-a rezolvat toate la timpul său.

Vulcez. Parohul *Demetriu Berariu* nu a aşternut raport.

Cât priveşte activitatea noastră, a parohilor din cercul *Devei*, unde avem comitet şi epitropie conştienţioasă, activitatea noastră pe lângă controlarea cu tact şi bunăvoinţă a activităţii acestor organe ale parohiei noastre, s'a mărginit la împlinirea tuturor obligamintelor canonice cu cea mai mare grije. Serviciile divine la sfânta biserică în Duminecі le săvârşim pe rând, iar în sărbători mai mari ambii. Totdeauna ţinem predici sistematice din textul evangeliilor curente, combătând multele viţii, de cari sunt robiţi credincioşii noştri.

Ca cateheţi cercetăm orele regulat şi propunând sistematic, ne bucurăm an de an de roduri tot mai bune, în urma ostenelelor noastre pe acest teren. Catecumenii n'-i spovedim şi cuminecăm în tot anul de două ori, pe Crăciun şi pe Paşti.

Am reorganizat corul bisericesc al meseriaşilor, cu care am dat în carnevalul acestui an un concert cu rezultat mulţămitor, atât moral, cât şi material, rezultând în favorul bisericii un venit curat de 250 cor.

Acest cor ne înalţă solemnitatea sfintelor liturgii dela serbătorile mai mari, executând măiastra liturgie alui Dima. Execută apoi cântările la procesiuni, — şi la învitare specială execută cântările funebrale la morţi şi la parastase.

In anul 1908 am instruat pe elevii mai mari liturgia cor băr. de I. Vidu, care s'a cântat regulat în toate Duminecile din acel an.

In anul 1909 am înfiinţat un cor mixt din elemente mai inteligente ale credincioşilor noştri înrolând aici şi catecumenii din clasele superioare ale şcoalei reale. Acest cor ne-a delectat în Duminicile acestor doi ani din urmă, executând cu precisiune bine apreciată liturgia aranjată după mai mulţi autori renumiţi de profesorul Timotei Popovici.

In toamna acestui an strana ni se compune din elevii tuturor institutelor de învăţământ din localitate, executând laolaltă liturgia fieiertatului profesor Cuntan.

Toate aceste pentru a atrage credincioşii la cercetarea mai regulată a sfintei biserici.

La începutul anului curent din iniţiativă proprie am aşezat în biserica femeilor la eşire două „cassete de păstrare" sub icoanele Domnului Cristos şi a Maicii Preceste, cari ni-au dat până acum aproape 100 cor. Aceşti bani îi folosim exclusiv pentru împodobirea bisericii.

Acestea am putut să raportez în general despre activitatea noastră în cei trei ani din urmă.

Reasumând acum tot materialul adunat, cred că unul fiecare dintre noi s'a convins, că nu e destul cât am făcut noi până acum. Cu atâta nu avem cu ce ne lăuda.

Precum se vede din singuraticele rapoarte, chiar şi colegii, cari arată, că au produs ceva, mărturisesc înşişi, că e modestă lucrarea lor, mici începuturi — şi aproape toţi promit, că de aci înainte vor lucra tot mai mult, atât în ce priveşte îngrijirea şi augmentarea averilor bisericeşti, cât şi în ce priveşte educarea tot mai cu tact şi pricepere a poporului în cele religioase şi morale.

Iar colegii cari nu şi-au înaintat raporteele, au dat o dovadă zdrobitoare despre un fel de nerespectare şi nepăsare faţă de oficiile ce le poartă.

Dacă noi nu ne împlinim datorinţele noastre, nu ne va fi ruşine, să îndemnăm pe altul la împlinirea datorinţelor sale? Dacă nu ne cinstim noi slujba noastră, să mai aşteptăm, să ni-o cinstească alţii?

Să ne punem deci pe lucru, fraţilor!

Trăim cele mai grele timpuri. Bisericile ne sunt tot mai goale, pe când crâşmele şi temniţele bâjbâe de credincioşii noştri.

Biserica noastră cu limba ei tot mai des sunt atacate de contrarii ei.

Se năpădesc asupra noastră secte, cari cu învăţături anticlericale ne seduc uşor credincioşii.

Să ne apropiem, să ne cobărâm în rândurile poporului nostru tot mai des, să ne încuibăm în inimile credincioşilor, revenind la rolul nostru de „părinte" din cel de „domn părinte" de azi, căci astfel, prin acest raport numai îi vom putea ridica la noi din întunecimea, în care zac numai din vina noastră.

De avem şcoalele noastre confesionale, sau şcoli străine în comunele noastre, să luăm *noi* catechizarea copiilor, ori va fi răsplătită munca noastră, ori ba; pentrucă aceasta e datorinţa noastră impusă de însuşi Mântuitorul nostru. Pe câţi în Cristos i-am botezat, în Cristos să-i şi îmbrăcăm, ca să nu ne osândim.

Fie care dintre noi să înfiinţăm şcoală catechetică pentru adulţi, cărora să le deschidem Sfânta Scriptură, din care să le esplicăm credinţa noastră. Să-i învăţăm cântările ritualelor noastre, la săvârşirea cărora toţi să ştie lua parte.

Nu sunt acestea lucruri grele, numai inimă ne trebue, însufleţire şi conştiinţa datorinţelor!

Astfel lucrând ne-ar asculta credincioşii noştri ca pe adevăraţi părinţi.

Un popor astfel crescut ar deveni religios şi moral, nu de frica legilor, ci din convingere proprie, care e mai tare decât toate legile. Dacă astfel ne vom creşte poporul, nu ne vor sta goale bisericile noastre, pe cari nu vor cuteza să le mai atingă mânile necredincioşilor, ci ele se vor întări şi vor înflori.

. . . . . .

„Peptu-mi se aprinde şi arde, când socot
La misiunea naltă, ce-o are un preot!"

. . . . . .

„Pre presbiterii cei dintre voi îi rog, ca cel ce sunt şi eu presbiter, paşteţi turma lui Dumnezeu cea dintre voi". Amin.

Vasile Stroescu.*)

De vre-o doi ani se aude la noi vorbindu-se despre un binefăcător, care ajută instituţiile culturale din Transilvania. Numele lui a ajuns scump tuturor românilor. E un om cu stare din Basarabia. Stă o parte din timp în străinătate, unde şi îngrijeşte de sănătate. Ziarele au voit să arate publicului cum e la faţă acest mare român şi au publicat o fotografie, din care se vedea că Vasile Stroescu poartă o frumoasă barbă neagră, are fruntea mare şi ochii vii. Semnalmentele acestea erau de natură să-l facă şi mai simpatic.

Dar s'a găsit un ofiţer român care, entusiasmat de binefacerile lui Stroescu, s'a dus în Elveţia să-l cunoască. A găsit într'un biurou de lucru pe un om modest, destul de bine împlinit la trup, foarte simpatic, dar fără barbă.

L-a primit şi i-a vorbit cu multă însufleţire. I-a spus că are moşii în Basarabia, pe care le cultivă împreună cu ţăranii, de care are multă dragoste. Trimite ajutoare românilor din Transilvania, pentru că-i vede şi-i ştie în suferinţă şi a făgăduit că are să le mai trimeată. E un an de-atunci şi Stroescu s'a ţinut de cuvânt. Chiar acum de curând românii din Transilvania şi-au exprimat adânca lor recunoştinţă pentru nouile ajutoare ce au primit dela Vasile Stroescu.

Binefăcătorul acesta are şi nemulţămiri pe urma generozităţii sale.

Cum s'a aflat că dă ajutoare, i s'au trimis nenumărate scrisori dela noi din ţară.

O damă din Ploeşti îi cerea câteva mii de lei, ca să-şi aranjeze o gospodărie, spunând că până acum şi-a trecut tinereţea cu un domn care a părăsit-o.

Stroescu a rămas perplex faţă cu asemenea cereri.

— Eu, spunea marele şi inimosul român, dau ajutoare acolo unde trebuiesc şi pentru scopuri culturale şi naţionale. Femeea aceea, după ce şi-a trecut tinereţele în plăceri, voieşte să-i salvez eu ruina trupească.

Alte multe cereri sunt cam de acelaş fel. Stroescu nu răspunde unor astfel de solicitatori, dar îi plânge că nu şi-au înţeles rostul pe lume, cum nu înţeleg nici rostul ajutoarelor pe care d-sa le dă românilor asupriţi.

Vasile Stroescu cunoaşte bine România, a cercetat-o dela un cap la altul, dar n'a venit în contact cu nici un om politic dela noi. Îi place să-i judece după fapte dela distanţă, convins că astfel îşi poate da seama mai bine despre dânşii.

Modest ca o domnişoară care n'a fost scoasă încă în lume, sunt sigur că are să se supere pe acela care mi-a dat aceste informaţii despre d-sa.

Il rugăm totuşi să ne erte, c'am publicat aceste rânduri din respect şi din dragoste pentru marele binefăcător al cauzei românismului. *C. Dem.*

*) Ziarul „Minerva" din Bucureşti publică articolaşul acesta pe care-l reproducem cu mare plăcere.

NOUTĂŢI.

***Din cauza** sfintei sărbători, „Naşterea S. Ioan Botezătorul", numărul proxim al ziarului nostru apare Luni după amiazi la orele obicinuite.*

*

Banchet de adio. Cetim în „Gazeta" din Braşov, că în onoarea dlui profesor *Andrei Bârseanu*, care în zilele acestea se va muta la Sibiiu, eforia şcolilor noastre va aranja în seara zilei de S. Petru un banchet de adio, pentru a da în modul acesta braşovenilor un prilej de a sărbători pe distinsul profesor şi vicepreşedinte al Asociaţiei.

*

Distincţie. Profesorul dela universitatea din Viena *Dr. Wilhelm Mayer-Lübke*, a fost distins de regele Carol cu ordinul „Coroana României".

*

Vlahuţă în limba maghiară. In foiţa ziarului *Világ* din Budapesta, unde se publicase zilele trecute o lucrare tradusă din schiţele dlui Caragiale, se tipăreşte acum o traducere din novelele dlui Vlahuţă.

*

Adunare poporală în Mehadia. Aderenţii partidului naţional român din comuna Mehadia şi din împrejurime sunt invitaţi la *adunarea poporală*, ce se va ţinea la Mehadia, Duminecă în 26 Iunie (9 Iulie) 1911, la 3 ore d. a. în piaţă. Ordinea zilei este următoarea: Situaţia politică, votul universal, proectele militare, proect de moţiune şi eventuale propuneri.

*

Docent român. Dl Dr. Iancu *Nistor* a făcut zilde acestea cursul său de inaugurare ca docent la universitarea din Viena pentru istoria Românilor.

*

Deraiare. Trenul personal, care venea dela Vinţul de jos, a deraiat Vineri în gara dela Sebeşul săsesc. S'a resturnat locomotiva şi tenderul. Nu s'a nenorocit nimeni. Trenul şi a urmat drumul cu o întârziere de patru ore.

*

Promovare. Domnul *Iulian Andreiu Domşa*, fiul preotului ort. român Ioan Andreiu Domşa din Rachiş, tractul Ungurăşului, a fost promovat, la universitatea din Cluj, la rangul de doctor în ştiinţele juridice.

*

Inundare. In urma ploilor de câteva zile cum se scrie din Sebeşul săsesc, apele au rupt mai multe poduri. Localităţile d'alungul ţărmurilor Sebeşului stau sub apă.

*

Mulţămită. Mâna darnică a ilustrului domn şi mare binefăcător al neamului nostru *Vasile de Stroescu*, s'a deschis şi pentru biserica noastră ort. română din Corueni milostivindu-se a da pentru repararea ei suma de 200 cor., adecă două sute coroane, pentru care jertfă îi aducem cea mai adânc simţită recunoştinţă şi mulţămită. Corueni, la 1 Iulie 1911 st. n. Ioan Andreiu paroh, Bartolomeiu Făroşiu prim epitrop.

*

Adunare. Comisiunea permanentă a comitatului Sibiiu pentru educarea poporului îşi va ţinea adunarea sa lunară Vineri, în 7 l. c. la 11 ore a. m. în sala cea mică a casei comitatului. Domnii membri sunt rugaţi a participa la această adunare. *Iuliu Bárdossy*, prezident.

*

Revocare. Se ştie, că trei publicaţiuni de ale episcopului din Albaregală, Dr. Ottocar Prohászka, au fost puse la index. Episcopul Prohászka a declarat îndată, că se va supune judecaţii curiei romane. Acum se vesteşte, că cele trei publicaţiuni interzise au fost scoase din circulaţiune de însuşi autorul lor.

*

Desaprobare. La un târg de săptămână din Aiud jandarmii au provocat iarăşi scandal pentru tricolorul nostru. Ziarul unguresc *Világ* dasaproabă cu desăvârşire purtarea jandarmilor şi scrie următoarele: „Gazeta Transilvaniei" din Braşov anunţă, că jandarmii din Aiud au arestat cu prilejul târgului de Joi mai mulţi feciori, fete şi neveste cari purtau cingători cu tricolorul românesc. Stricteţa nemotivată şi exagerată a jandarmilor turbură din nou spiritele. Acele câteva cingători colorate nu vor strica atât ungurilor, cât le va strica agitaţia şi jicnirea bărbaţilor şi femeilor arestate. Când statul maghiar trebue apărat cu suliţa, chiar şi de pe culorile de pe şorţurile femeieşti, atunci nu va fi de ajuns pentru apărarea lui nici pădurea de baionete militare".

*

Tablou istoric. Ni se anunţă, că a apărut tabloul istoric naţional, numit: „In faţa lui Dumnezeu toţi trebue să ne închinăm". Tabloul înfăţişează pe regele Carol al României împreună cu augusta sa familie îngenunchiând în mijlocul poporului, cu ocazia sfinţirii unei biserici moldovene. Lucrat în heliogravură şi în mărime de 83/63 cm. tabloul se vinde cu 12 lei franco. A se cere dela dl I. Negreanu, ziarist, strada Apolodor 26, Bucureşti.

*

Osândire. Tribunalul din Petersburg a condamnat pe doispreceze studenţi la muncă silnică pe 15 ani. Studenţii, cari abea împlineau 17-18 ani, sunt acuzaţi de crime politice. Osânditii, dacă ţarul nu-i va graţia, vor fi transportaţi zilele acestea la Siberia.

*

La „Reuniunea meseriaşilor rom. din Sibiiu" au fost primiţi urmatorii membri ordinari: Ilie Ciolan (orig. din Şuramică), sodal rotar; George Cătoiu (origin. din Gurarăului), sodal curelar; Ioan Panţa (originar din Bucureşti—România cu 1 clasă gimn.), sodal lăcătuş; Ioan Moldovan (originar din Alţina), sodal cismar; Ispas Boldor (originar din Bozeş), Nicolae Uţică (originar din Avrig), sod. pantofari; Vasile Fistici (orig. din Geoagiu-de-jos josenî), sodal măsar; Nicolae Tălmăcian şi Aurel Joandrea (originari din Sibiiu) sodali lustruitori şi Ana Groia (originara din Cacova), sodal croitor.

*

Statistică de publicaţiuni periodice. Primim dela Academia Română două tablouri de statistică. In cel dintâi se arată numărul publicaţiunilor periodice româneşti aparute afară din România în 1910. Au apărut în *Ungaria* 42 ziare şi reviste, dintre care 14 politice, 9 bisericeşti-didactice, 4 economice, 4 literare, 9 enciclopedice şi 2 umoristice. In *Bucovina* s'au tipărit 9 publicaţiuni româneşti, în *Basarabia* 1, în *Turcia* 1 şi în *America* 4. — Tabloul al doilea de statistică cuprinde publicaţiunile periodice şi atelierele grafice din *România* în 1910. Au apărut în anul acesta în toată ţara românească 538 de publicaţiuni în 219 ateliere (din aceste din urmă 80 ateliere sunt evreeşti). Cele mai multe, şi adecă 288, s'au tipărit în Bucureşti, urmează apoi Brăila cu 28, Craiova cu 24, Iaşi cu 21, Ploeşti cu 20, şi alte localităţi cu câte 1 până la 16 publicaţiuni.

*

La fondul Dr. D. P. Barcianu pentru ajutorarea sodalilor (calfelor) fără de lucru, al „Reuniunii meseriaşilor sibieni" au mai dăruit: Ionel Văsiu, practicant librar 20 bani, Gerasie Negrilă, învăţăcel măsar (Ilia-murăşană) 25 bani, iar la o modestă convenire a corpului didactic al şcoalei de fete a „Asociaţiunii", din prilejul jubileul de 25 ani al numitei şcoale, al cărei prim director a fost Dr. D. P. Barcianu, au dăruit: Nicolae Togan, protopop şi doamna; dşoarele: Elena Şandru, Cornelia Manu, Delia Olariu, Elsa de Heldenberg, Dr. Eleonora de Lemeny; dnii: Victor Stanciu, Dr. Ionel Borcia, prof.; Dr. Vasile Bologa şi doamna; Dr. I. Beu, medic, Dr. L. de Lemeny, advocat; Eug. Tordăşianu, profesoară, Ermil Borcia, red. revistei „Bobârnaci", fiecare câte 20 bani; dşoara Zina Moga 1 cor. şi Victor Tordăşianu, prez. 10 bani.

*

Mulţămită. In numele parohienilor ort. rom. din Mureş Sâniacob aduc mulţămite respectuoase Ilustrului domn *Vasile de Stroescu* pentru 500 c. donate pe sama şcolii noastre. *Vasile Orăşan*, paroh ort. rom.

*

Scrieri postume. Alexandra, fiica lui Tolstoi, a trimis zilele acestea editorului Ladisincov din Berlin scrierile inedite rămase după moartea lui Tolstoi. Sunt cu totul 25 de lucrări, care se vor publica în trei volume, în mai multe limbi. Primul volum va apărea la 20 Noemvrie, în ziua morţii poetului. Al doilea volum se va publica în Decemvrie, iar al treilea în Iunie. Volumele cuprind: o piesă teatrală, câteva schiţe mai mici, mai multe povestiri, un roman şi un ziar, care se ocupă cu viaţa ţarului Alexandru I.

*

Atragem atenţiunea Onor. public asupra anunţului Vasile Ban, de pe pagina a patra.

Dela „Asociaţiune".

Convocare.

In înţelesul §-lui 17 din „Regulamentul general al secţiilor ştiinţifice-literare ale Asociaţiunii" convoc prin aceasta pe onoraţii membri ai secţiunilor pe ziua de Vineri în 14 Iulie st. n. la 10 ore a. m. la

Şedinţa plenară ordinară

care se va ţinea în sala de şedinţe a biroului „Asociaţiunii" cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea şedinţei plenare la orele 10 a. m.
2. Raportul secretarului literar către şedinţa plenară.
3. Stabilirea ordinei de zi.
4. După amiazi şedinţele singuraticelor secţii.

Sibiiu, în 16 Iunie 1911.

Prezidiul Asociaţiunii:
P. Cosma.

Poşta redacţiei.

Pompi-Lius. In ziarul nostru chestia s'a tratat în mod principiar şi conclusiile s'au tras plecând dela puncte de vedere superioare. Acestea nu se pot întuneca prin mici mizerii, cari se pot aduce în discuţia ori cărei chestiuni. De altfel dta ai multă dreptate în articolul pe care ni l-ai trimis; dar dacă l-am publica, s'ar uita importanţa cea mare a chestiunii şi s'ar ajunge la discuţii de amănunte inutile, ba chiar păgubitoare intereselor şcoalei noastre.

Cărţi şi reviste.

Câteva date referitoare la activitatea armatei romane în Dacia, extras din anuarul şcolilor medii române din Braşov pe 1910/11, de *Nicolae Sulică*, prof. Braşov, 1911, tip. A. Murăşanu. Preţul? — Broşura cuprinde câteva contribuţii nouă pentru cunoaşterea vieţii Romanilor în Dacia. Capitolele sunt următoarele: I. Măsurile de apărare ale Daciei sub Romani, II. Soldatul roman în timp de pace, III. Trei inscripţii romane necunoscute până acum de pe teritorul Sarmizegetuzei, IV. Resturi romane în ţara Bârsei, V. O cărămidă a legiunii XIII. gemine, de provenienţă din Sarmizegetuza, în proprietatea gimnaziului nostru braşovean, VI. Un altar votiv la muzeul „Asociaţiunii".

*

Raportul al XLVIII-lea despre gimnazul superior fundaţional din Năsăud pe anul şcolar 1910/11, publicat de *Ioan Gheţie* dir. gimn., Bistriţa 1911. — Conţine: Cuvânt ocazional, rostit de prof. Vasile Bichigean la sărbătoarea şcolară din 4 Octombrie 1910. — La gimnaziu au funcţionat: Un director, 13 profesori şi 6 catecheţi. Biblioteca profesorală are 5820 de volume; biblioteca şcolarilor, împărţită în şapte secţii, cuprinde 3970 volume. Examenul de maturitate l-au trecut 39 de elevi, 7 au fost relegaţi din un studiu, ear 1 candidat din toate studiile. In opt clase gimnaziale s'au supus la examen cu sfârşitul anului 311, dintre cari 75 greco-orientali. După naţionalitate au fost 293 elevi români, 16 maghiari şi 2 germani.

*

Darea de seamă a XIII-a despre masa studenţilor români din Braşov, pe anul de gestiune 1910—1911, de *Virgil Oniţiu*, directorul şcoalelor medii gr. or. române. Braşov, tip. A. Murăşanu, 1911. — In 13 ani de existenţă s'au cheltuit pentru masa studenţilor 56.196 cor. şi s'au ajutat 479 şcolari. Numărul elevilor primiţi la masa studenţilor în acest an şcolar a fost 37, dintre cari la sfârşitul anului au rămas 35 de elevi, şi anume 23 cu prânzul întreg gratuit, 12 cu beneficiul pe jumătate. Averea totală a mesei studenţilor face la 1 Iunie n. 1911. cor. 58.652.52.

Nr. 5247/1911 Bis. (217) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de clasa a III-a **Porcurea**, tractul Geoagiului, se publică din nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“, pe lângă emolumentele fasionale în coala B. despre ajutorul preoţesc dela stat.

Petenţii vor avea a-şi aşterne suplicele concursuali, instruate conform prescriselor regulamentari, Consistorului arhidiecezan în terminul deschis, având a se prezenta după prealabila încunoştiinţare a protopresbiterului concernent, până inclusive 8 zile înaintea alegătorilor în biserică, pentru a cânta, respective a oficia şi cuvânta.

Sibiiu, 19 Iunie 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 301/1911 prot. (216) 1—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului învăţătoresc vacant dela şcoala noastră confesională din **Biertan**, tractul Mediaşului, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

a) Salar fundamental de 1000 cor. şi anume: 600 cor. din cassa bisericei, în care sumă se compută 96 cor. pentru 6 stânjini de lemne; iar 400 cor. ca întrejire, ajutor dela Prea Ven. Consistoriu Arhidiecezan numai pe anul şcolar 1911/1912;

b) cuartir în natură în edificiul şcoalei şi grădină. Reflectanţii la acest post îşi vor înainta cererile instruite cu documentele cerute de Regulamentul şcolar subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul indicat, având a se presenta în una din Duminici în biserică spre a-şi arăta desteritatea în cântările bisericeşti, deobligat fiind totodată cel ales a conduce cu elevii şcoalei, eventual cu tinerimea adultă, câtările liturgice în Dumineci şi sărbători.

Mediaş, în 19 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Mediaşului în conţelegere cu comitetul parohial respectiv.

Romul Mircea
protopop.

Nr. 331/911. (218) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învăţător la şcoala confesională din **Blaşfalăul-de-jos**, tractul Bistriţei, prin aceasta se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 600 cor. salar din repartiţie dela popor, iar restul de 400 cor. până la 1000 cor. se va cere ca ajutor dela stat; adause quinquenale dar numai după un serviciu de cinci ani la această şcoală; cortel în natură, eventual relut de cortel după acord; grădină şi un stânjin lemne de foc.

Învăţătorul ales va fi îndatorat a instrua elevii în cântările liturgice şi ai conduce în Dumineci şi sărbători la biserică.

Reflectanţii la acest post îşi vor înainta cererile concursuale adjustate cu documentele de cualificaţiune în sensul normelor în vigoare, în terminul arătat, oficiului protopresbiteral gr.-or. al Bistriţei; sunt însă îndatoraţi a se prezenta în vre-o Duminecă sau sărbătoare la biserică în parohia Blaşfalăul-de-jos spre a-şi arăta desteritatea în cântări.

Bistriţa, 14/27 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. în conţelegere cu comitetul parohial.

Gregoriu Pletosu
protopresb.

Nr. 291/1911. (211) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh din parohia de clasa II. **Muncel cu filia Valea Şesii** din protopresbiteratul Lupşa se scrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasionate în coala B. pentru întregirea venitelor preoţeşti dela stat.

Cererile de concurs, înzestrate cu documentele recerute de punctul III. din concluzul normativ al sinodului arhid. de sub Nr. prot. 82/910, sunt a se înainta cu terminul deschis subscrisului oficiu.

Concurenţii cu previa înştiinţare aici, — până 8 zile înainte de alegere, — se pot prezenta înaintea alegătorilor pentru a cânta, resp. oficia şi cuvânta şi a face cunoştinţă cu poporul.

Ofenbaia, 14 Iunie 1911.

Oficiul protopresbit. gr. or. al Lupşei, în conţelegere cu comitetul parohial.

Vasilie Gan
protopop.

Nr. 6685/1911. Bis. (208) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în **Cleveland-Ohio** (America) se publică concurs cu termin de 30 zile în foaia „Telegraful Român“ pe lângă emolumentele acolo îndatinate.

Petiţiile concursuali, instruite conform legilor în vigoare, aspiranţii le vor aşterne Consistorului în terminul deschis.

Sibiiu, din şedinţa consistorului arhidiecezan, ca senat bisericesc, ţinută la 31 Maiu 1911.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 79/1911. (203) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învăţător la şcoala noastră confesională gr. ort. din **Ocolişul-mare** prin aceasta se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

a) Emolumentele împreunate cu acest post sunt: salariu fundamental 1000 coroane dela cassa bisericii solvibil în rate lunare anticipate, cuartir în natură şi relut de grădină 20 coroane.

b) Dela concurenţi, pe lângă cualificaţiunea legală, se mai cere a înfiinţa cor bisericesc cu elevii şcolari, ca se poată esecuta răspunsurile liturgice.

Concurenţii sunt datori a conduce şi şcoala de repetiţie şi a propune economia practică în grădina şcolară.

Concurenţii să se presinte în vre-o Duminecă înainte de alegere în biserică, spre a-şi arăta desteritatea în cântări.

Concurenţii au a şi înainta cererile concursuale, înzestrate cu documentele necesare, în terminul deschis, oficiului protopresbiteral al Lupşei.

Ocolişul-mare, 20 Maiu st. v. 1911.

Nestor Manciu
par., pres. com. par.

Andreiu Muntean
not. com.

Ad. Nr. 327/1911.

Văzut:

Vasile Gan
protopop.

Nr. 428/1911 prot. (186) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de învăţător la şcoala noastră din **Şoarşul-mare**, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termin de 30 zile dela prima apariţie în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: 1. Salar fundamental de 600 cor. din repartiţie dela popor, la mai mult parohia nu se obligă; iar întregirea de 400 cor. şi cvincvenalele se vor cere dela stat după documentele celui ales. 2. Locuinţă în edificiul şcoalei 3. Trei (3) stânjini lemne de foc dela comuna politică. 4. Două parţele mici de pământ, una lângă ţintirim şi alta în „verzarie“ spre folosinţă.

Învăţătorul e obligat să ţină strana la Vecernie şi la Utrenie în Dumineci şi sărbători şi să cânte cu elevii la Sf. liturghie în biserică.

Petenţii să trimită subsemnatului în terminul indicat rugările împreună cu documentele de lipsă conform normelor în vigoare şi să se prezenteze în vre-o Duminecă sau sărbătoare în biserică spre a face cunoştinţă cu poporul.

Agnita, 1 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiteral gr. or. român al Agnitei în înţelegere cu comitetul parohial concernent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 416/911. (207) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor de parohi în comunele bisericeşti: 1. **Zam** cu filia **Tămăşeşti**, parohie de clasa I-a, 2. **Sirbi**, parohie de clasa a III-a, 3. **Gialacuta** cu filiile **Câbeşti** şi **Târnava**, parohie de clasa a III-a şi 4. Postul de capelan pe lângă neputinciosul paroh Alexandru Crişan din **Godineşti** cu filiile **Braşeu** şi **Petreşti**, parohie de clasa a III-a, protopresbiteratul Iliei se publică concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.“

Emolumentele împreunate cu acestea posturi sunt celea fasionate în coala B. despre ajutoriul dela stat; iar în ce priveşte pe capelan jumătate din toate venitele parohiale afară de congruă.

Privitoriu la parohia Zam întrucât nu vor fi concurenţi cu cualificaţiunea recerută pentru parohia de clasa primă, se vor admite la candidare şi concurenţi cu cualificaţiune pentru parohii de clasa a II-a.

Petenţii vor aşterne suplicele concursuale conform normelor în vigoare oficiului protopresbiteral subsemnat, în terminul deschis, având a se prezenta în vre-o Duminecă ori sărbătoare în biserică spre a face cunoştinţă cu poporul.

Ilia, la 9/22 Iunie 1911.

Oficiul protopresbiteral:

Zevedeiu Murăşianu
protopresbiter.

Caut un practicant

cu 6—8 clase gimnaziale. — Reflectanţii să se adreseze la

Victor Pop
farmacist
Săliște (Szelistye, Szeben m.)

(206) 3—3

Admoniare!

Société des Papiers Abadie.

Ivindu-se în timpul din urmă diverse falsificate a marcei tuburilor noastre foarte plăcute şi de toţi cunoscute

RIZ ABADIE (Riz doré)

rugăm onorata noastră clientelă a fi cu atenţiune la numele Abadie, de oarece falsificatele să silesc a fi cu alte numiri înlocuite. Vă sfătuim deci să fiţi precauţi la cumpărarea vreunei imitaţiuni fără valoare, căci contra acestora vom interveni cu toate mijloacele legale permise! Société des Papiers Abadie. (124) 8—52

VASILE BAN

Strada Ocnei 7 ★ SIBIIU ★ Strada Faurului 16

în casa sa proprie

„La cizma roşie“

cel mai mare

Depozit de încălţăminte

pentru bărbaţi, femei şi copii de ambele sexe.

Comandele din provincie se execută prompt şi cu preţuri moderate, la caz că nu corespund se primesc îndărăt şi se schimbă cu altele. (221) 1—

Trimitem ghete de probă şi la locuinţă în orice timp.

Premiat cu medalia cea mare la expoziţia milenară din Budapesta în 1896.

Turnătoria de clopote şi fabrică de scaune de fier pentru clopote

ANTONIU NOVOTNY

în Timişoara-Fabric

se recomândă spre pregătirea clopotelor noue, cum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe lângă garanţă de mai mulţi ani, provăzute cu adjustări de fier bătut, construite spre a le întoarce cu uşurinţă în orice parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lature, fiind astfel mântuite de crepare. Cu deosebire sunt recomandate (278) 37—52

Clopotele găurite

o invenţiune proprie şi premiată în mai multe rânduri. Aceste clopote, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura *S*, au ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut şi cu vibrare mai voluminoasă de cât clopotele turnate după sistemul vechiu, astfel că **un clopot patentat de 327 kg., este egal în ton cu unul de 461 kg** turnat după sistemul vechiu. — Mai departe se recomândă pentru facerea de **scaune de fier bătut, de sine stătătoare, pentru preadjustarea clopotelor vechi cu adjustare de fer bătut, ca şi spre turnarea de toace de metal.**

Preţcuranturi ilustrate gratis.

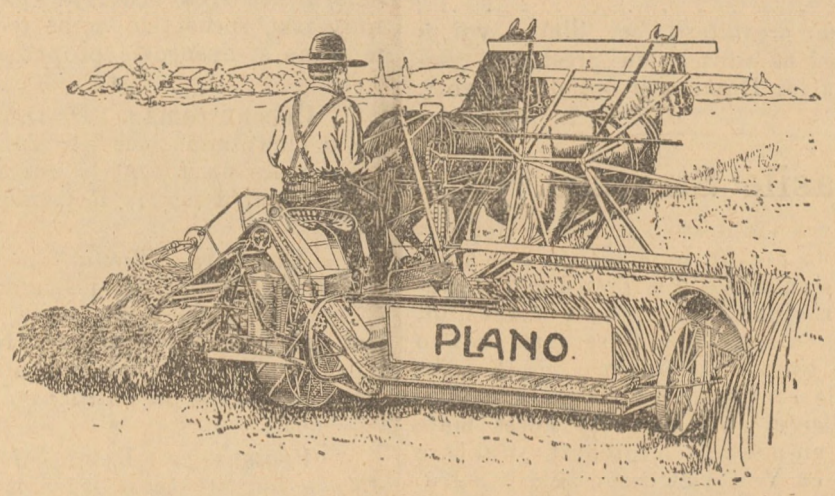

Prima turnătorie de fer sibiiană,

mare fabrică de maşini agricole şi industriale, precum şi mare prăvălie de fer a lui

SAM. WAGNER,

Sibiiu, Piaţa fânului Nr. 1.

Are onoare a anunţa pentru sezonul de vară tot soiul de maşini agricole, precum: **treerători cu mâna cu manej: cu motor încălzit cu benzin dela 2 cai putere în sus, maşini de secerat cu şi fără aparat de legat, sfoară pentru legat snopi** prima cualitate cu preţul cel mai redus şi pe lângă garanţie, **cositoare de fân, greble americane, stropitoare de vii** etc., avându-le în marele seu depozit aranjate pentru a-şi putea fieşte cine alege după plac, **cu preţurile cele mai reduse şi condiţiuni foarte avantagioase.**

Cine doreşte a-şi procura astfel de maşini agricole, — se viziteze în prima linie fabrica susnumită, unde va găsi tot ce doreşte, — şi să nu se lase a fi tras pe sfoară de imitatori. (159) 9—10

Redactor responsabil Teodor V. Păcăţian. Editura şi tiparul tipografiei arhidiecezane.